

Dansk Erhvervs NøgletalsNyt

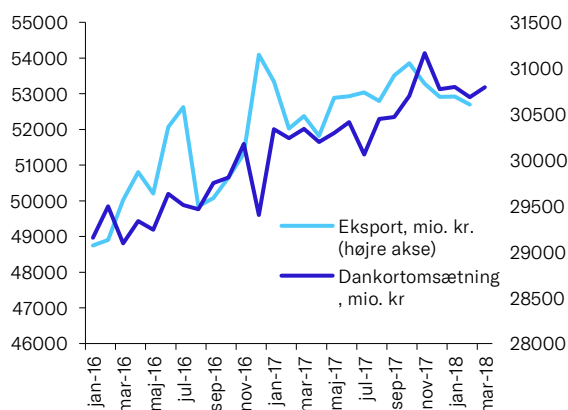
Svage nøgletal – aftager væksten?

Af: Kristian Skriver, økonom & Jonas Meyer, økonom & Steen Bocian, cheføkonom.

Den forgangne uge fik vi blandt andet tal for udviklingen i omsætningen på Dankort frem til marts. Forbruget på Dankort har fået en svag start på 2018, og selvom ugens tal viste en mindre fremgang ift. februar, så indikerer udviklingen i dankortomsætningen ikke ligefrem, at dansk økonomi buldrer frem - noget af tilstanden skyldes dog formentlig teknik omkring ændrede regler for gebyrer. Med de gode privatøkonomiske forudsætninger for danske forbrugere, er det overraskende, at vi ikke ser tydeligere tegn på et løftet privatforbrug her i starten af 2018 – med denne uges tal for inflationen så vi i hvert fald, at der stadig er udsigt til en stigning i reallønnen. I ugen der er gået fik vi også bekræftet, at den danske vareeksport fortsat har det svært til trods for opsving på vores vigtigste afsætningsmarkeder. Vi vurderer, at en stærk euro, og dermed en stærk krone, samt stigende kapacitetspres hos virksomhederne, er med til at tage toppen af eksporten.

Den kommende uge bliver der relativt stille på nøgletalsfronten. Vi får tal for udviklingen i forbrugertilliden frem til og med april. Indtil videre har risikoen for en omfattende konflikt på det offentlige arbejdsmarked ikke kunne spores i tallene forbrugertilliden. Fokus den kommende uge vil primært være på overenskomstforhandlingerne, hvor forhandlingerne træder ind i en afgørende fase. Forligsmanden har udsat den varslede konflikt på det offentlige arbejdsmarked med 14 dage. Det betyder i realiteten, at der er en risiko for strejke fra og med søndag d. 22. april – med mindre at parterne når til enighed inden, eller forligsmanden vælger at udskyde konflikten med yderligere 14 dage. Det sidste kræver dog, at parterne har nærmet sig hinanden i tilstrækkeligt omfang til, at det giver mening. I næste uge kommer Danmarks Statistik også med tal for industriens investeringsforventninger i 2018. Senest industrivirksomhederne blev spurgt til deres investeringsforventninger var i oktober, og her forventede virksomhederne at investeringerne ville stige med 3 pct. i 2018.

Nøgletal	Side
Mindre stigning i dankortomsætningen	1
På trods af økonomisk opsving, skuffer eksportudviklingen	2
Inflationen faldt for 6. måned i træk	3
Ikke opmuntrende nyt fra firmaernes salg i februar	4
Færre solgte biler i marts, men pænt 1. kvartal samlet set	5

Mindre stigning i dankortomsætningen

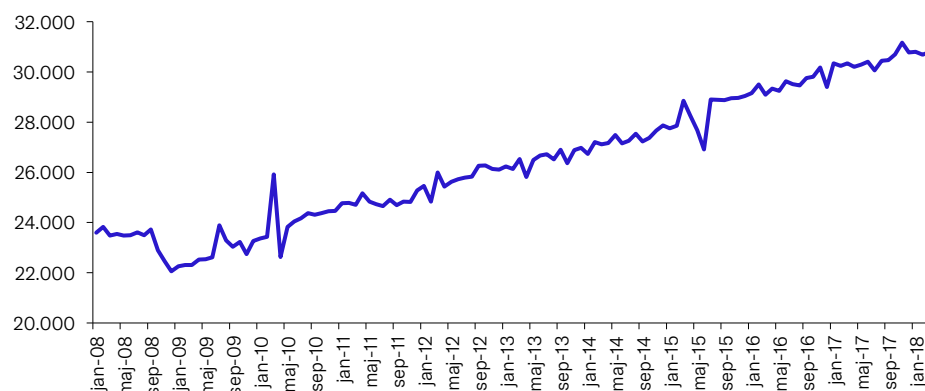
Nets offentliggjorde onsdag tal for omsætningen på Dankort frem til og med marts i år. Fra februar til marts steg omsætningen på dankort med 0,4 pct., når man tager højde for almindelige sæsonudsving og effekten af handelsdage. Det rettede dermed op på faldet, vi så i februar, hvor dankortomsætningen faldt med 0,4 pct. Omsætningen på dankort svinger noget fra måned til måned, men omsætningen på dankort er stort set uændret, når vi ser tilbage til december.

Det er overraskende, at vi ikke ser en større fremgang i vores dankortomsætningen. Der er ellers gode privatøkonomiske forudsætninger for fremgang i forbruget. Væksten i reallønnen og jobskabelsen er høj, og samtidig er renterne lave. Sidste år så vi dog, at forbrugsvæksten var lavere end indkomstvæksten, hvilket betyder at forbrugskvoten faldt. Vi forventer at forbrugsvæksten i år samlet ender på 1,5 pct. Det er en vækstrate, der svarer til den gennemsnitlige årlige vækst siden 1980. Det er en overraskende lav vækst, når vi sammenholder det med de mange gunstige nøgletal, vi har.

En del af faldet i dankortomsætningen i januar og februar kan dog skyldes, at udenlandske kreditkort har vundet markedsandele i forhold til dankortet som følge af en ny betalingslov, der trådte i kraft 1. januar. Tidligere kunne erhvervsdrivende opkræve et transaktionsgebyr fra kunderne, når der betales med kreditkort, mens ved betaling med debetkort kunne erhvervsdrivende ikke opkræve transaktionsgebyr. Efter 1. januar skulle alle virksomheder selv betale alle transaktionsomkostninger, og kan ikke længere lade kunderne betale gebyrerne. Det kan dermed have medvirket til at kunderne i højere grad bruger udenlandske kreditkort fremfor dankort.

Lille fremgang i dankortomsætningen

Mio. kr.

Kilde: Nets samt egne beregninger

Note: Tallene er sæsonkorrigerede

På trods af økonomisk opsving, skuffer eksportudviklingen

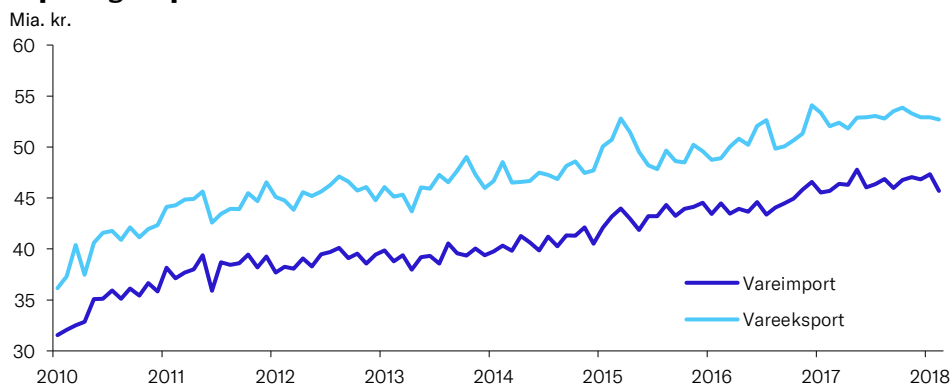
Danmarks Statistik har offentliggjort tal for udenrigshandlen og betalingsbalancen frem til februar. Vareeksporten har generelt har det lidt svært det seneste år – efter en flot afslutning på 2016 er vareeksporten faldet noget tilbage – og trods et overraskende stærk opsving på vores afsætningsmarkeder, så har vores eksport stået i stampe. Kigger vi på tallene for februar, så er det fortsat den tendens, som gør sig gældende. Vareeksporten ekskl. brændsel, skibe og fly faldt med 0,4 pct. fra januar til februar, og når vi ser over de seneste tre måneder, så er det blevet til et fald på 1,3 pct. Zoomer man lidt ud, så har vareeksporten i hele træskolængder været konstant siden starten af sidste år.

At vareeksporten ikke er steget over det seneste år er som antydte en stor økonomisk skuffelse. Den stærke vækst i både USA og Europa taler ellers for fremgang i den danske eksport. Der kan være flere forklaringer på den svage udvikling. Der er ingen tvivl om, at valutakursudviklingen har været en udfordring. Euroen (og dermed danske kroner) er over det seneste 1,5 år blevet styrket markant over for en lang række valutaer med dollaren, pundet, svenske og norske kroner, som de vigtigste for dansk økonomi. En stærkere valuta svækker vores konkurrenceevne, hvilket har været med til at trække vores eksport ned. Derudover kan manglen på arbejdskraft på det danske arbejdsmarked også have spillet en rolle. Hvis virksomhederne ikke kan få den arbejdskraft, der skal til for at udvide produktionen, så siger de oftere ”nej tak” til nye ordrer.

Det er dog ikke kun eksporten, som er under pres – det samme gør sig gældende for importen. Det er ikke just et sundhedstegn, at dansk økonomi ikke trækker mere på importen til investeringer og forbrug.

Trods en svag udvikling i vareeksporten over det seneste år, så bugner betalingsbalancen fortsat. I denne periode er det således blevet til et overskud på 156 mia. kroner. Det voldsomme betalingsbalanceoverskud er udtryk for kombinationen af svag investeringsaktivitet og høj opsparing. Det er med andre ord ikke et tegn på styrke.

Import og eksport falder i februar

Kilde: Danmarks Statistik.

Note: Tallene er ekskl. skibe, fly og brændsel. Tallene er sæsonkorrigerede.

Inflationen faldt for sjette måned i træk

Danmarks Statistik har offentliggjort tal for forbrugerpriserne i Danmark for marts. De viser, at forbrugerpriserne steg med 0,5 pct. i marts sammenlignet med samme måned sidste år. Det er 0,1 procentpoint mindre end sidste måned. Det er dermed sjette måned i træk, at inflationen falder. Faldet er især trukket af udviklingen i priserne for varer, der er faldet med 0,7 pct. i løbet af det sidste år. Det er især hovedkategorien fritid og kultur, der trækker vareinflationen ned. Det skyldes bl.a. at priserne på tv, dvd-afspillere o.l., hvor forbrugerpriserne over det sidste år er faldet med 20 pct. I den modsatte retning trækker fødevarerpriserne, der er steget med 1,0 pct. i løbet af det sidste år.

Når vi sammenholder inflationen med udviklingen i lønningerne, kan vi se, at lønnen er steget betydeligt mere end priserne i løbet af det sidste år. Lønnen er nemlig steget med 2,2 pct. Det betyder, at i løbet af det sidste år har lønmodtagerne oplevet pæn fremgang i reallønnen – lønstigning når der er taget højde for prisstigninger. Hvis den lave inflation fortsætter de kommende år, giver det mulighed for at lønmodtagerne kan opnå pæn reallønsfremgang uden der alt andet lige er behov for helt lige så store lønstigninger.

Når man ser, hvad inflationen betyder for en almindelig husholdning med 2 voksne og 2 børn og en årlig indkomst på 730.000 kr. før skat, så kan vi se, at rådighedsbeløbet blot bliver udhulet med ca. 1.800 kr. på årsbasis. (jf. tabellen nedenfor). Når der tages højde for at lønnen stiger mere, betyder det at en almindelig familie samlet vil opleve fremgang i rådighedsbeløbet på ca. 7.800 kr. Det er en meget pæn fremgang i rådighedsbeløbet, der giver muligheder for fremgang i de private forbrugsmuligheder for den enkelte familie.

Udvikling i rådighedsbeløb for en almindelig familie, marts 2017 – marts 2018

	kr.
Bolig, vedligehold og vandforsyning	-1.200
Elektricitet, gas og andet brændsel	300
Telefoni, internet og porto	400
Anskaffelse og drift af køretøjer	100
Pakkerejser, taxi og fly	-600
Forsikringer og finansielle tjenester	-300
Møbler, husholdningsudstyr og husholdningstjenester	400
Fødevarer, drikkevarer og tobak	-500
Restauranter og hoteller	-400
Beklædning og fodtøj	-100
Fritid, kultur, sport, have og kæledyr	-100
Sundhed	-100
Undervisning	-
Andre varer og tjenester	300
Inflationens betydning for rådighedsbeløbet	-1.800
Lønudviklingens betydning for rådighedsbeløbet	9.500
Samlet udvikling i rådighedsbeløbet i løbet af det sidste år	7.800

Kilde: Egne beregninger pba. DST forbrugsundersøgelse & forbrugsprisindeks, samt DA's lønstatistik.

Note: En almindelig familie med 2 voksne og 2 børn er antaget at have en samlet indkomst på 730.000 kr. før skat efter pensionsbetalinger. Lønudviklingen før skat er baseret på stigningen fra 4. kvartal 2016 til 4. kvartal 2017.

Ikke opmuntrende nyt fra firmaernes salg i februar

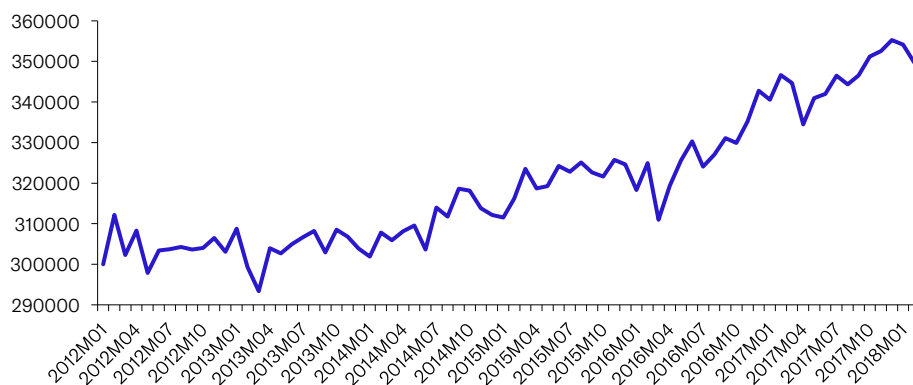
Danmarks Statistik offentliggjorde torsdag tal for virksomhedernes salg frem til og med februar i år. Tallene viste, at firmaernes samlede salg ekskl. energi faldt med 1,7 pct. fra januar til februar, når der tages højde for sæsonudsving og effekten af handelsdage. Dermed kom virksomhedernes salg ikke ligefrem med et positivt signal for udvikling i dansk økonomi i februar. Faldet i februar kommer efter en stort set neutral udvikling fra december til januar.

Måler vi over de seneste tre måneder – fra september-november perioden til december-februar perioden – så har der været tale om en meget sparet omgang når vi ser på væksten i salget. Salget har blot løftet sig med 0,3 pct. mellem de to perioder, hvilket ikke indikerer at dansk økonomi ligefrem buldrer derudaf. Dog kan ændrede købemønstre omkring Black Friday have skubbet noget af salget fra december til november, hvilket kan have trukket væksten mellem de to periode en smule ned.

Overordnet set er det bekymrende, at danske virksomheder endnu ikke har fået rigtig gang i salget i år. Det faldende salg fra januar til februar betyder faktisk, at virksomhedernes salg ligger på samme niveau som i februar 2017. Med andre ord skal salget løfte sig de kommende måneder, hvis ikke første halvdel af 2018 skal se ud til at blive lidt af en vækstfuser.

Skuffende udvikling i virksomhedernes salg

Mio. kr.

Kilde: Danmarks Statistik

Note: Tallene er sæsonkorrigerede

Færre solgte biler i marts, men pænt 1. kvartal samlet set

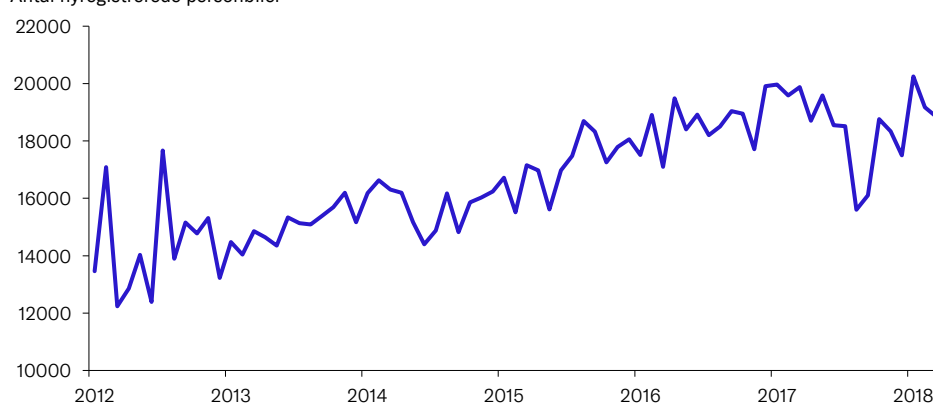
Danmarks Statistik har udgivet tal for udviklingen i bilsalget frem til og med marts i år. De nyeste tal viser, at antallet af nyregistrerede biler i marts endte på 18.900, når der tages højde for den normale effekt af sæson – det er et fald på 2 pct. i forhold til februar. Det er anden måned i træk at bilsalget falder, hvilket isoleret set er skuffende, men man skal dog passe på med at tolke alt for hårdt på tallene for marts, da det unormale sæsonmønster omkring påskens placering driller.

Med de nyeste tal kan vi gøre samlet status over bilsalget i årets første kvartal. Knap 58.300 nye biler kom der til i årets første 3 måneder, når der korrigeres for sæsonudsving. I samme periode sidste år var salget næsten oppe at ramme 59.500, hvilket dog også var rekordhøjt. Et sæsonkorrigeret bilsalg på 58.300 i 1. kvartal er et rigtig pænt niveau, dog er salget først og fremmest trukket af et meget højt salg i januar – herefter har vi oplevet et faldende antal nyregistrerede biler i både februar og marts. Påskens placering kan dog også have påvirket tallene på kvartalsniveau.

Udsigten for bilsalget i år er fortsat positive. Det skyldes først og fremmest, at beskæftigelsesopsvinget synes at være rigtig stærkt, samtidig med at en pæn reallønsfremgang også hjælper godt på vej. Bilsalget i 2018 er også kommet udmærket fra start, når vi ser på salget i de første 3 måneder af året samlet set – den nedadgående tendens de seneste 2 måneder er dog ikke så prangende.

Faldende bilsalg i marts, men stadig pæn start for bilsalget i 2018

Antal nyregistrerede personbiler

Kilde: Danmarks Statistik

Note: Tallene er sæsonkorrigerede

Kontakt

Henvendelser angående Dansk Erhvervs *NøgletalsNyt* kan ske til økonom Kristian Skriver på kso@danskerhverv.dk eller tlf. 3374 6033. Eller økonom Jonas Meyer på jsm@danskerhverv.dk eller tlf. 3374 6275.